

І.В. Шурдук, канд. техн. наук (*Полтавський НДЕКЦ МВС, Полтава*)
Л.В. Берлінова (*Полтавський НДЕКЦ МВС, Полтава*)

АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ПРИЛАДІВ ДЛЯ НАГРІВАННЯ ТЮТЮНУ

На сьогодні ринок споживчих товарів постійно розвивається, асортимент товарів оновлюється, з'являються не тільки нові марки та моделі, а й розробляються інноваційні товари. Така тенденція не може бути неврахована при проведенні судово-товарознавчих експертиз. Об'єктами дослідження часто виступають товари, які досить недавно з'явилися на ринку, зокрема ті, що раніше були невідомі. В окрему категорію слід віднести ті товари, які мають специфічне призначення та споживчі характеристики. Як правило, на такі товари відсутні нормативні документи, інформаційна база обмежується виключно інформацією з мережі Інтернет, в кращому випадку, доступна із інтернет-сайтів виробників даних товарів.

Під час дослідження таких товарів виникають питання як при ідентифікації, так і їх класифікації. Для того, щоб експерт в подальшому достовірно провів дослідження, йому потрібно спочатку правильно ідентифікувати товар, та віднести його до певної категорії групи, підгрупи. Окрім того часто в експертній практиці зустрічаються товари, які не є оригінальною продукцією та не мають ніякого відношення до заявленого бренду-виробника, а, як відомо, «оригінальність» товару є одним із факторів, що впливають на формування їх вартості

Одним із товарів, які нещодавно з'явилися на ринку є системи для нагрівання тютюну. Серед популярних виробників найбільш відомими є моделі бренду «IQOS», «glo» і «Jouz». Об'єктом дослідження судово-товарознавчої експертизи був комплект бренду – виробника «IQOS» моделі «2.4 PLUS». «IQOS» – розробка одного зі світових лідерів тютюнового ринку Philip Morris International (PMI) Системи для нагрівання тютюну бренду виробника «IQOS» представлені трьома моделями: IQOS 3; DUO IQOS 3 MULTI та IQOS 2.4 PLUS. Відповідно до інформації, заявленої на сайті виробника, об'єкт дослідження має наступні характеристики: виробник – Philip Morris International; країна-виробник – Швейцарія; тип – пристрій для нагрівання тютюну; тип управління – автоматичне; кількість затяжок – 15; колір – чорний; вага, г – 381,0; матеріал виробу – пластик та нержавіюча сталь; розмір виробу, мм – 26x55x118; комплектність – система нагріву; USB-кабель та блок живлення; інструмент для чистки; інструкція.

Щодо виявлення підробок «IQOS» на ринку на сьогодні не було встановлено, але є факти продажі покупцям інших пристроїв, які імітують оригінал. Для судового експерта саме встановлення оригінальності виробу, наданого на дослідження, є одним із найбільш вагомих факторів, який буде підґрунтям для подальшого визначення ринкової вартості. Існує декілька параметрів, на які обов'язково слід звертати увагу при встановленні оригінальності «IQOS»:

1) Упакування: картонна коробка завжди білого кольору, дизайн – на білому фоні намальована колібрі з яскравим оперенням, збоку нагрівач. На упакованні обов'язково повинен бути присутній перелік комплектуючих. Версія виробу нанесена зверху. Присутній опис комплектуючих, колір приладу, штрих-код, набита адреса виробника. Якість картону на високому рівні, ніде не помітні сліди клею, куточки ідеально рівні. Картон не прогинається під натиском руки або пальців, немає написів з помилками, картинки не змазані;

2) Наявність комплектуючих – чохол, батарея, нагрівальний пристрій, інструкція, очисна система, прилад для підзарядки, кабель;

3) Нагрівальний пристрій виконано тільки в двох версіях: стандартна (рання) і Bluetooth-версія. На обох відображені логотипи, в наявності кнопка. Поверхня вкрита матеріалом «софт-тач» – еластичний матеріал, схожий з гумою, обов'язково матове лакофарбове покриття. Якщо тримач відкрити, всередині наявна трубка з серійним номером і QR-кодом для сканування;

4) Якість виконання футляру для заряджання трубки: має бути виготовлений з високоякісного пластику, поверхня покрита тим же матеріалом «софт-тач». Фірмова форма кейса – прямокутна, але по краях закруглена. Лицьова сторона прикрашена логотипом «IQOS», збоку набитий серійний номер, а також номери всіх сертифікатів. На протилежній бічній стороні розміщена кнопка для відкриття кейса, перевірка рівня заряду. Bluetooth-версія має ще й Bluetooth-кнопку.

Повну гарантію того, що придбаний пристрій є оригіналом, дає виключно серійний номер. Є два місця, де можна перевірити серійний номер: 1) на кейсі для зарядки, на одній із бічних сторін розміщена інформація про сертифікати, також розміщується і серійний номер; 2) на нагрівачі для стіків, при відкритті всередині присутня трубка, на якій розміщений QR-код і номер серії. Серійні номери повинні співпадати.

Таким чином, за результатами проведеного органолептичного дослідження, можна встановити «оригінальність» наданого для проведення судово-товарознавчої експертизи приладу для нагрівання тютюну бренду-виробника «IQOS».